

ارتباط آیه امن یحیی و خلافت امام مهدی

کلیدواژه: آیه، حکومت امام مهدی.

پرسش: چگونه احادیث، آیه امن یحیی را به حکومت امام مهدی (علیه‌السلام) ربط می‌دهند؟

فهرست مندرجات

۱ - متن آیه

۲ - روایات تفسیری آیه

۲.۱ - روایت امام باقر

۲.۲ - روایت امام باقر

۳ - یانویس

۴ - منبع

متن آیه

خداوند متعال در **سوره نمل**، آیه ۶۲ می‌فرماید:
«أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَّرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَلَا اللَّهُ مَعَ الْقَلِيلِ مَا تَذَكَّرُونَ»

[۱] **نمل/سوره ۲۷، آیه ۶۲.**

[آیا معبودهای شما بهترند] یا آن کس که درمانده را، چون او را بخواند، اجابت می‌کند و گرفتاری را برطرف می‌گرداند و شما را جانشینان روی زمین قرار می‌دهد؟ آیا با خداوند، معبودی هست؟ چه کم پند می‌گیرید.»

روایات تفسیری آیه

این آیه نورانی، اشاره می‌کند خداوند، چون مُضْطَّرَّ او را بخواند، به ندای کمک خواهی او پاسخ می‌دهد و گرفتاری و سختی‌اش را برطرف می‌سازد. در ادامه نیز اشاره می‌کند: این خداوند است که به انسان‌ها جانشینی می‌بخشد. با عنایت به این دو مفهوم کلی در روایات شیعه، این آیه بر وجود نازنین **امام عصر (علیه‌السلام)** تطبیق شده است.

← روایت امام باقر

امام باقر (علیه‌السلام) در تفسیر این آیه و بیان مصداق آن مضطری که دعایش به اجابت می‌رسد، فرمود:
«تَزَلَّتْ فِي الْقَائِمِ»

[۱] **بحرانی، هاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۲، ص ۲۲۵.**

[این آیه] در مورد قائم، نازل شده است.»

در روایتی دیگر از ایشان، آمده است که فرمود:

«وَ اللَّهُ! كَأَنِّي أَنْظِرُ إِلَى الْقَائِمِ، وَ قَدْ اسْتَيْدَ ظَهْرَهُ إِلَى حَجَرٍ ثُمَّ يَنْشُدُ اللَّهَ... هُوَ وَ اللَّهُ الْمُضْطَّرُّ فِي كِتَابِ اللَّهِ فِي قَوْلِهِ: (أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَّرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ)»

[۲] **ابومعاش، سعید، الإمام المهدی فی القرآن و السنة، ج ۹، ص ۵۸۱.**

[۳] **جر عاملی، مجد بن حسن، اثبات الهداة، ج ۵، ص ۱۷۴.**

به خدا سوگند! گویا من مهدی را می‌بینم که پشت به **حجر الاسود** زده و خدا را به حق خود می‌خواند... به خدا سوگند، مُضْطَّر در کتاب خدا در آیه (أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَّرَّ...) اوست!»

← روایت امام باقر

در حدیث دیگری از **امام صادق (علیه‌السلام)** چنین آمده است:
«تَزَلَّتْ فِي الْقَائِمِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ، هُوَ - وَ اللَّهُ - الْمُضْطَّرُّ إِذَا صَلَّى فِي الْمَقَامِ رَكَعَتَيْنِ وَ دَعَا إِلَى اللَّهِ (عَزَّوَجَلَّ) فَاجَابَهُ، وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُهُ»

خَلِيقَةً فِي الْأَرْضِ؛

[\[۱۵\] قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمّی، ج ۲، ص ۱۲۹.](#)

این آیه در مورد قائم از آل محمد (علیه السلام) نازل شده است. به خدا سوگند، مضطر اوست. هنگامی که در «مقام»، دو رکعت نماز بگذارد و دست دعا به سوی خدا بردارد، خدا، دعایش را اجابت می‌کند و بدی را بر می‌دارد و او را جانشین خویش در زمین می‌گرداند.»

پانویس

۱. [↑ نمل/سوره ۲۷، آیه ۶۲.](#)

۲. [↑ بحرانی، هاشم بن سلیمان، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۲، ص ۲۲۵.](#)

۳. [↑ ابومعاش، سعید، الإمام المهدی فی القرآن و السنة، ج ۹، ص ۵۸۱.](#)

۴. [↑ حر عاملی، محمد بن حسن، اثبات الهداة، ج ۵، ص ۱۷۴.](#)

۵. [↑ قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمّی، ج ۲، ص ۱۲۹.](#)

منبع

[حدیث‌نت، برگرفته از مقاله «ارتباط آیه امن بحب و خلافت امام مهدی» تاریخ یازدہم، ۱۳۹۸/۱۱/۲۴.](#)

رده‌های این صفحه : [شأن نزول](#) | [مباحث حدیثی](#) | [معارف اسلامی](#) | [مهدویت](#)